

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **nejvyšší státní zástupce**, se sídlem Brno, Jezuitská 4, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Jihlava, Masarykovo nám. 5, **za účasti**: Aneta – Sun s.r.o., se sídlem Veselí nad Moravou, Kollárova 1229, zastoupena JUDr. Pavlem Gazárkem, advokátem se sídlem Blatnice pod Svatým Antonínkem č. p. 462, v řízení o kasační stížnosti žalobce a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2015, č. j. 62 A 103/2013 - 404, o návrhu osoby zúčastněné na řízení na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 11. 2010, č. j. 13488-9/2010-ERU (dále jen „napadené rozhodnutí“), byla osobě zúčastněné na řízení (dále jen „stěžovatel“) udělena licence na výrobu elektřiny od 3. 12. 2010 na dobu 25 let pro provozovnu vymezenou jako „FVE Veselí nad Moravou“. Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou podanou dle § 66 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a domáhal se také zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2013, č. j. 05429-4/2013-ERU, kterým žalovaný napadené rozhodnutí změnil v údajích ohledně odpovědného zástupce. Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 29. 4. 2015, č. j. 62 A 103/2013 - 404 (dále jen „napadený rozsudek“), napadené rozhodnutí ze dne 30. 11. 2010 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I. napadeného rozsudku). Žalobě na zrušení rozhodnutí ze dne 15. 5. 2013, č. j. 05429-4/2013-ERU, krajský soud nevyhověl a v tomto rozsahu žalobu ve výroku II. napadeného rozsudku zamítl.

Proti výroku I. rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včasnou kasační stížnost.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že ji opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Jako důvod návrhu

na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že mu reálně hrozí vznik újmy, který by v tržbách mohl do 2. 12. 2035 dosáhnout celkové výše až 1 581 794 916 Kč (dosavadní průměrná měsíční tržba za dodanou elektrickou energii činí 6 404 028 Kč). Společnost stěžovatele vznikla dne 22. 2. 2010 a byla založena jen za účelem provozování fotovoltaické elektrárny. Její výstavba byla financována prostřednictvím bankovního úvěru, který poskytla Poštová banka, a.s., se sídlem Bratislava, Prievozská 2/B, Slovenská republika; výše poskytnutého úvěru činila dle smlouvy o úvěru ze dne 12. 7. 2010, č. 003/10/500080, 282 000 000 Kč. Jediným zdrojem pro splácení poskytnutého úvěru byly platby za dodanou elektrickou energii. O tom dle názoru stěžovatele svědčí daňová přiznání stěžovatele za rok 2010 až 2014, ze kterých vyplývá, že jeho příjmem jsou platby za dodanou elektrickou energii a výdajem pak splátky bankovního úvěru. Zrušením licence ze strany krajského soudu tak došlo k zcela zásadnímu ohrožení samotné existence společnosti stěžovatele, neboť stěžovatel nemá žádné jiné prostředky, které by mohl použít pro splácení poskytnutého úvěru. S největší pravděpodobností dojde k předčasnému ukončení úvěrové smlouvy, což by mohlo reálně znamenat úpadek na straně stěžovatele a jeho zánik. Dále stěžovatel uvedl, že mu již vznikla další škoda spočívající v tom, že věci tvořící energetické zařízení předmětné fotovoltaické elektrárny jsou v důsledku zrušení licence zásadně znehodnoceny. Fotovoltaické panely, měniče, kabely, rozvodny atd. jsou přitom fakticky neprodejné s ohledem na to, že fotovoltaika již není ze strany státu podporována. V této souvislosti mu již vznikla škoda ve výši 500 000 000 Kč. Na straně stěžovatele dochází také k zásadnímu zhoršení jeho právního postavení vůči veškerým obchodním partnerům (zejména bankovním ústavům). Zrušením licence nastala situace, kdy je pro stěžovatele v podstatě nemožné získat cizí zdroje za účelem odvrácení fatálních finančních dopadů. Uvedené skutečnosti dle přesvědčení stěžovatele prokazují, že právní následky rozhodnutí krajského soudu pro něj představují naprosto zásadní, resp. fatální újmu, která je nepoměrně větší, než je jakákoli hypotetická újma, jež by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám. Za jedinou výjimku by v tomto směru mohl být považován stát, který by byl v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti povinen nadále stěžovateli vyplácet podporu prostřednictvím výkupních cen za vyrobenou elektřinu v souladu s příslušným cenovým výměrem. I kdyby se však o újmu ve smyslu citovaného ustanovení jednalo, šlo by pro stát o újmu nepoměrně menší, než jaká z výše uvedených důvodů vzniká v důsledku napadeného rozsudku krajského soudu stěžovateli. Současně se stěžovatel domnívá, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Žalobce ani žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak nevyjádřili. Nejvyšší správní soud následně při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde tedy o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky napadeného rozhodnutí (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz; přiměřeně též usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. IV. ÚS 581/06, dostupné na nalus.usoud.cz).

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí

pokračování

znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Stěžovatel je tak povinen prokazovat nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), která by mu vznikla nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí nedošlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Soud následně na základě svého uvážení rozhoduje, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost.

Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu soudního a správního spisu, včetně eventuálního vyjádření ostatních účastníků řízení.

Nejvyšší správní soud po zhodnocení skutečností doložených stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou naplněny.

Nejvyšší správní soud při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tedy nejprve poměřoval újmu, která hrozí stěžovateli, s újmou, která by případně vznikla přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti jiným osobám. Vzal přitom v úvahu stěžovatelem předložené kopie dokumentů. Z potvrzení o úvěrové angažovanosti ze dne 22. 5. 2015 vyplývá, že stěžovateli byl na základě smlouvy o úvěru ze dne 12. 7. 2010 poskytnut společností Poštová banka, a. s. úvěr ve výši 282 000 000 Kč a na základě smlouvy o úvěru ze dne 20. 11. 2014 úvěr ve výši 90 000 000 Kč. Nesplacená část jistiny ke dni 22. 5. 2015 činila částku ve výši 215 259 700 Kč a 90 000 000 Kč. Poskytnutí uvedených úvěrů stěžovateli plyne také z předmětných úvěrových smluv, které stěžovatel zdejšímu soudu předložil. Ze zprávy nezávislého auditora - výkazu zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2013 plyne, že stěžovatel měl v souvislosti s výrobou elektřiny roční tržby 61 885 000 Kč a v předcházejícím účetním období ve výši 67 989 000 Kč. Ze zprávy nezávislého auditora - rozvahy (bilance) ke dni 31. 12. 2013 plyne, že k tomuto datu měl dlouhodobý hmotný majetek stěžovatele účetní hodnotu 415 849 000 Kč.

Na základě výše uvedeného nemá Nejvyšší správní soud důvod zpochybňovat tvrzení stěžovatele, že zrušení licence k výrobě elektřiny pro něj bude mít pravděpodobně likvidační následky. Zrušení licence představuje pro stěžovatele faktický zákaz dalšího provozování jeho podnikatelské činnosti a z povahy věci má také za následek znehodnocení energetického zařízení předmětné fotovoltaické elektrárny, které nelze dále využívat. Rovněž vzhledem k výši úvěru a k výši výpadku příjmů z výroby elektřiny může v důsledku uvedeného reálně dojít k úpadku stěžovatele. Nejvyšší správní soud má za to, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se naopak nemůže zásadním způsobem dotknout jiných osob. Finanční prostředky na podporu obnovitelných zdrojů elektřiny

jsou získávány z příspěvku na podporu výroby obnovitelných zdrojů zahrnutého v ceně elektrické energie pro koncové spotřebitele a dále z dotací finančních prostředků vybraných na podporu těchto zdrojů plynoucí do státního rozpočtu (§ 28 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Pokud jde o koncové odběratele, kteří hradí podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů formou příspěvku provozovateli sítě, lze s ohledem na mechanismus vyplácení této podpory konstatovat, že nelze očekávat, že by okamžitým výkonem napadeného rozsudku současně klesla koncovým odběratelům cena elektřiny o částku, která by stěžovateli přestala být vyplácena. I v takovém případě by ovšem teoretická újma jednotlivých odběratelů v podobě nepatrně vyšší ceny elektřiny byla v porovnání s možnou likvidací stěžovatele jako ekonomického subjektu relativně méně významná. Zásadním způsobem není dotčen ani provozovatel přenosové (distribuční) soustavy, neboť cena elektřiny, za kterou ji vykupuje od stěžovatele, je spolu s výše uvedeným příspěvkem zahrnuta v ceně pro koncového spotřebitele. Přiznáním odkladného účinku dojde k dotčení důležitého veřejného zájmu, neboť stěžovatelem bude provozována fotovoltaická elektrárna, přestože bylo pravomocně zrušeno krajským soudem rozhodnutí žalovaného, kterým byla stěžovateli k jejímu provozování udělena licence. Nicméně toto dotčení veřejného zájmu po dočasnou dobu přiznání odkladného účinku neshledává Nejvyšší správní soud natolik závažné, aby bylo srovnatelné s újmou, která by hrozila stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku. Současně je třeba také uvést, že zdejší soud si je vědom důležitosti a významu dané věci, jak pro samotného stěžovatele, tak z hlediska veřejného zájmu, proto věc bude vyřizována přednostně tak, aby trvání odkladného účinku do konečného rozhodnutí v této věci bylo co nejkratší.

Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že z hlediska proporcionality právní následky napadeného rozsudku mohou pro stěžovatele znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám nebo veřejnému zájmu.

Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že usnesením druhého senátu zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 2 As 103/2015 - 94, byla podle § 17 odst. 1 s. ř. s. rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu postoupena věc, v níž bude předmětem rozhodování rozšířeného senátu otázka, zda v situaci, kdy na základě žaloby nejvyššího státního zástupce krajský soud zruší napadené správní rozhodnutí, bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti takovému rozsudku zpravidla v rozporu s důležitým veřejným zájmem pouze na základě toho, že žalobu podal nejvyšší státní zástupce postupem dle § 66 odst. 2 s. ř. s.

Pátý senát rozhodující v této věci dospěl k závěru totožnému s názorem druhého senátu, že ustanovení § 66 odst. 2 s. ř. s. upravuje toliko procesní legitimaci nejvyššího státního zástupce k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu a že z tohoto ustanovení nevyplývají závěry, k nimž dospěla předchozí judikatura Nejvyššího správního soudu.

S ohledem na okolnosti případu, jak byly popsány výše, ovšem zdejší soud nevyčkal rozhodnutí rozšířeného senátu o sporné otázce, neboť by přerušení řízení do doby rozhodnutí rozšířeného senátu v uvedené věci popřelo samotnou podstatu institutu odkladného účinku, tedy poskytnutí dočasné, ale okamžité ochrany před právními účinky napadeného rozhodnutí.

pokračování

Z výše uvedených důvodů zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti stěžovatele (osoby na řízení zúčastněné) odkladný účinek přiznal. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nicméně Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé, jak již uvedl výše.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 18. června 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu